

Priprave za vseslovensko slovesnost

S sestanka republiškega odbora za proslavo 50. obletnice smrti Ivana Cankarja

Na včerajšnjem prvem sestanku odbora za proslavo 50. obletnice smrti pisatelja Ivana Cankarja so prisotni člani odbora pod predsedstvom Josipa Vidmarja, predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti, določneje spregovorili o programu in kraju osrednje slovesnosti. Medtem ko je bilo nekaj časa nejasno, ali naj bo republiška slovesnost v Cankarjevem rojstnem kraju ali v Ljubljani, je včeraj obveljal predlog, da bodi proslava ob jubileju osrednjega lika moderne slovenske kulture v središču Slovenije, torej v Ljubljani. Pomembna okoliščina, ki je narekovala takšno odločitev, je tudi ta, da je v istem času (9. decembra) v Ljubljani šesti kongres Zveze komunistov Slovenije in bi se potemtakem manifestaciji med seboj dopolnjevali. Slovenska akademija naj bi bila zato v večjem prostoru, morda v mali dvorani tivolske športne palače. Po glasbeni uverturi naj bi govornik psvetlil Ivana Cankarja kot simbol naše moderne in napredne kulture, se pravi s tiste strani, s katere ga ne more literarni zgodovinar ali kritik. Odbor je sklenil povabiti za slavnostnega govornika Edvarda Kardelja. Po govoru bi bilo na sporedu krajše simfonično delo.

Osrednja proslava bi bila na večer pred praznikom, to je 10. decembra. Naslednji dan pa bi na Vrhniki počastili spomin na velikega moža slovenske kulture z množičnejšo prireditvijo, pri kateri bi sodelovali tudi umetniki iz Ljubljane.

To je seveda tisti bistveni del slavnosti, ki bi bil najbližji enajstemu decembru, dnevu, ki ga v naši kulturni kroniki zaznamuje smrt Ivana Cankarja. Sicer pa je odbor govoril še o drugih prireditvah in akcijah, ki bi se neposredno navezovala na ta jubilej. Posamezni člani so poročali o že domnenjenih akcijah, kakor na primer, da bodo slovenske literarne revije posvetile svoje decembrske številke spominu Ivana Cankarja; tako da bodo založbe posebej zaznamovale jubilej, Cankarjeva založba, na primer, s predavanji, ki jih bo organizirala v zamejstvu, in s podelitvijo Cankarjevih nagrad; da bo televizija vključila v svoj program izvedbe Cankarjevih del in več reportaž; da bo po šolah ves december posvečen boljšemu spoznavanju Ivana Cankarja in zlasti njegovih del — dijakki bodo pisali na posebej izbrane teme ocenjevalne naloge in pripravili šolske akademije; usmerjevalni program ima tudi republiško vodstvo Zveze mladine Slovenije; Slovenska matica pripravlja simpozij slovenskih kulturnih delavcev, ki bodo pripravili osem predavanj; Društvo slovenskih pisateljev pripravlja literarni večer, s katerim bo nastopilo ne samo v Ljubljani, ampak tudi v drugih slovenskih središčih — Mariboru, Celju in Kopru. Posebno vidno vlogo pa ima v pripravah na čim bolj množično pa tudi čim bolj kvalitetno slavljenje velikana naše kulturne dediščine republiška konferenca SZDL Slovenije,

ki naj bi v preostalem času po svojih organih vplivala na to, da bo Cankarjeva proslava res vsesplošna. V ta namen bo predsedstvo republiške konference SZDL, kakor so predlagali na včerajšnjem sestanku, sklicalo širše posvetovanje z delegati vseh množičnih organizacij in predstavniki republiškega odbora za proslavo ter objavilo javno pismo.

Odbor za proslavo 50. obletnice smrti Ivana Cankarja se bo posebej sestal, da bi ponovno predlagal postaviti spomenik Ivanu Cankarju v Ljubljani. Ta pobuda ni nova, zaradi različnih vzrokov pa se že nekaj let ne pomakne kaj bliže k uresničitvi. Včerajšnji obuditveni predlogi so omenjali v zvezi s tem tudi širše akcije, na primer, spomenik vsej slovenski »moderni«, graditev galerije ali koncertne dvorane, h katerima bi sodili kipi vseh utemeljiteljev slovenske napredne kulture, torej tudi slikarjev impresionistov in drugih.

Na koncu je odbor imenoval ožji delovni pododbor, v katerem so poleg članov širšega odbora (Josip Vidmar, Tomo Martelanc, dr. Avguštin Lah, Mitja Mejak, Stane Repar) še direktorji ljubljanskih kulturnih ustanov (Drame, Opere, Slovenske filharmonije, Moderne galerije), predsednik Zveze kulturno prosvetnih organizacij, predstavnik televizije, predstavnik mestnega sveta Ljubljane in predstavnik občinske skupščine Vrhnika.

JANEZ ZADNIKAR